

Suottascripziun candidata / candidat:

Lö / data:

Rumantsch vallader

Puncts total: 100 Dürada: 90 minuts

1. Incletta dal text:	25	3. Produenziun da text:	25
2. Vocabulari:	25	4. Grammatica:	25

Vegn emplenì da la magistraglia che curregia

Correctura	data:	visum:	puncts:
1. Chapientscha dal text			
2. Vocabulari			
3. Produenziun da text			
4. Grammatica			
puncts cuntanschids total ►			

Controlla	data:	visum:	puncts:
1. Chapientscha dal text			
2. Vocabulari			
3. Produenziun da text			
4. Grammatica			
puncts cuntanschids total ►			

Controlla posteriura	data:	visum:	puncts:
1. Chapientscha dal text			
2. Vocabulari			
3. Produenziun da text			
4. Grammatica			
puncts cuntanschids total ►			

1. Incletta dal text

Respuonda **in basa al text let** uschè precis sco pussibel a las sequintas dumondas.

Per mincha punct stoust tü chattar e notar ün argumaint!

Atenziun: Las respostas ston gnir formuladas cun **frases interas!**

1. Declera precisamaing, co cha'l drongo african procura per sia nudritüra.

2 p	
-----	--

2. Descriva trais particularitats dals suns cha las aringas dal Pacific prodüan.

3 p	
-----	--

3. a) Co comunicheschan ils ghepards ün cun tschel?

- b) Perche comunicheschan els uschè?

2 p	
-----	--

--

4. Che scuvertas sensaziunalas ha fat Stöger in connex cun il trumbettar dals elefants? Nomna quatter scuvertas.

2 p	
-----	--

5. Declera, co cha giats prodüan lur filar cuntinuant.

2 p	
-----	--

6. a) Co comuniceschon ils fetus da crocodils? (1 p)

- b) Cun che intent comuniceschon ils fetus da crocodils, cur ch'els as rechattan amo aint in l'öv? Explicha. (2 p)

3 p	
-----	--

7. Che cumportamaint uman sumaglia a las rumurs dals coalas d'ürant il temp da copulaziun?

1 p	
-----	--

--

8. Tuornan las sequintas pretaisas tenor il text cha tü hast let? Fa üna crusch al dret lö (güst o fos).

	güst	fos
A) Il drongo african dominescha circa tschinquanta differents idioms da bes-chas.	☐	☐
B) Stöger ha perscrutà in zoos da l’Africa.	☐	☐
C) Mamifers douvran normalmaing las cordas vocalas per prodüer suns.	☐	☐
D) Il ghepard nu sa miaular bain.	☐	☐
E) Per prodüer ils tuns ots douvran ils elefants be las cordas vocalas.	☐	☐
F) La tromba d’elefants ha bler daplü musclas co l’inter corp uman.	☐	☐
G) Aringas da l’inter muond comunicheschan da maniera identica.	☐	☐
H) Ils coalas prodüan lur rumur d’ürant il temp da copulaziun cun lur cordas vocalas.	☐	☐
I) Pro’ls elefants tuorna il pregüdüzi cha las femnas converseschan daplü co ils mas-chels.	☐	☐
J) Elefants prodüan ils tuns ad ota frequenza cun soflar l’ajer our d’üna foura d’nas.	☐	☐

10 p

Incletta dal text: 25 p

--

2. Vocabulari

I seguan varsaquantas dumondas da vocabulari.

2.1 Sinonims

Indicha ün sinonim (be ün pled!) per ils seguaints plects our dal text, uschè cha'l text resta correct! (Exaimpel: marchà = faira, majer = stigl)

1. (lingia 4) (la) fuormaziun _____
2. (lingia 6) dominar _____
3. (lingia 13) brigliant _____
4. (lingia 51) (il) muossamaint _____
5. (lingia 54) singular _____

5 p	
-----	--

2.2 Antonims

Nomna ün antonim (be ün pled!) per ils plects indichats! (Exaimpel: grond ≠ pitschen, cità ≠ cumün; na permiss: grond ≠ na grond)

1. (lingia 11) delizchus _____
2. (lingia 12) ester _____
3. (lingia 24) scurrantar _____
4. (lingia 37) (la) preschentscha _____
5. (lingia 44) different _____
6. (lingia 66) augmantar _____

6 p	
-----	--

--

2.3 Explicaziun da plets

Explicha cun **frases interas e correctas** las sequintas expressiuns chi cumparan aint il text. Per l'explicaziun nu das-chast tü dovrar il pled sves!

1.	(lingia 2)	improvisar	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
2.	(lingia 3)	müt	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
3.	(lingia 7)	imitar	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
4.	(lingia 62)	(il) misteri	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

8 p	
-----	--

--

2.4 Bes-chas e lur viers

Cumplettescha las frاسas cun üna bes-cha adattada. Tü das-chast dovrar be üna jada la listessa bes-cha.

Exaimpel:

Ilis _____ miaulan.

Ilis **giats** miaulan.

- a) Il _____ bubla.
- b) Il _____ rögna.
- c) La _____ sbegla.
- d) Il _____ üerla.
- e) La _____ cratschla.
- f) La _____ tschübla.

6 p	
-----	--

 Vocabulari: 25 p	
---	--

--

3. Produenziun da text

Discuorrer plüssas linguas

Eir tû sast almain duos linguas. Raquinta da tias experienzas at basond sün quistas dumondas:

- Co hast tû imprais las linguas cha tû sast?
 - In che situaziun dovrast tû che lingua?
 - Che significha quai per tai da viver cun plüssas linguas?
-
- *Scriva ün text cun almain **200 plets** in fresas interas e bain formuladas!
Per mincha 15 plets chi mancan vain dedüt ün punct.*
 - *Guarda da dovrar ün s-chazi da plets varià e da nu repeter impissamaints fich sumgliaints!*
 - *Structurescha bain il text!*
 - *Metta ün **agen titel** chi s'afia bain cul text!*

Sün pagina 11 chattast tû plazza per ün sböz da teis text.

--

Quants plets hast tû dovrà? Indicha qua il nomer.	_____ plets
--	-------------

cuntgnü (max. 10 p)	
stil (max. 5 p)	
grammatica (max. 5 p)	
ortografia (max. 5 p)	
TOTAL: 25 p	

 Producziun da text: 25 p	
---	--

--

Sböz per la producziun da text (part 3)

Sün quista pagina hast tü plazza per tias ideas, per la planisaziun e per il sböz da tia producziun da text.

Quistas notizchas **nu** vegnan valütadas.

4. Grammatica

4.1 Fuormar nomens

Fuorma ün nomen (substantiv) cun il verb da la vart schnestra. I's dess trattar d'üna persuna (guarda l'exaimpel). Scriva correctamaing.

Verb	Nomen (üna persuna)
Exaimpel: baderlar	<u>baderlunza / baderlunz</u>
a) cuschinar	
b) furnir	
c) collavurar	
d) manisar	
e) giovar	
f) chürar	
g) cuorrer	
h) sotar	

4 p	
-----	--

4.2 Fuormas dal verb

Transpuona ils verbs aint illa fuorma correcta (temps dal passà o conjunctiv) e metta ils ulteriurs plets aint illa parantesa al dret lö. Guarda ils exaimpels al cumanzamaint dal text.

In vicinanza da Tokio **es mütschi** (mütschir) ün papagagl grisch da seis possessur, dürant cha quel **durmiva** (durmir) profuondamaing. L'utschè, chi

_____ (svolar) blers kilometers, _____ (gnir) scuvert

dad ün pulizist inchüns dis plü tard aint illa provinza cunfinanta. Il pulizist til

_____ (tschüffer) e til _____ (portar) aint in l'ospital

da bes-chas, siond cha'l papagagl _____ (avoir) pitschnas

blessuras. Rivà aint in l'ospital, _____ (dir, il papagagl)

repetidamaing: «Nakamura Yukekun! »

--

Lapro _____ (cratschlar, el) d'incuntin ün'adressa. Üna collavuratura
attenta _____ (realisar) chi _____ (as trattar) dal
nom dal possessur e da sia adressa. Subit _____ (contactar, ella) la
pulizia chi _____ (chattar, svelt) al possessur. Invers las medias
ha dit Nakamura Jukekun ch'el _____ (muossar) l'adressa a seis
utschè da chasa tmond ch'el _____ (mütschir) ün bel di.

13 p	
------	--

4.3 Il pronom relativ

*Cumplettescha las loccas cun pronoms relativs. In tsherts lös dovrast tü
supplementarmaing üna preposiziun adattada.*

Exaimpel 1:

L'autur (,) _____ eu n'ha raquintà, es mort.

L'autur (,) **dal qual** eu n'ha raquintà, es mort.

Exaimpel 2:

L'idea (,) _____ tü hast preschantà her, am plascha fich bain.

L'idea (,) **cha** tü hast preschantà her, am plascha fich bain.

- a) Eu n'ha cumprà alch (,) _____ ün ami douvra.
- b) Chi es l'hom (,) _____ tü hast discurrü her saira?
- c) Eu n'ha ün'abitaziun (,) _____ eu am saint bain.
- d) Es quai l'occurrènz (,) _____ vus lais spostar?
- e) Spordscha la scoula amo il cuors (,) _____ tü t'interessast?
- f) D'instà n'haja vis inchüinas citads (,) _____ eu vaiva insömgià dalönch
innan.
- g) Eu til less regalar alch (,) _____ el as giavüscha propa.
- h) Cura ha lö la festa (,) _____ tü m'hast invidà?

4 p	
-----	--

--

4.4 Conjuncziuns dublas

Cumplettescha las frastas suotvart cun üna da las seguaintas conjuncziuns dublas:

ne ... ne, tant ... sco, obain ... obain, plü ... plü

Exaimpel:

Quist proget nun ha _____ mans _____ peis. El sto amo gnir sviluppà.

Quist proget nun ha **ne** mans **ne** peis. El sto amo gnir sviluppà.

- a) _____ vegl chi's vain e _____ svelt chi s'idealisescha l'infanzia.
- b) Bap nu mangia _____ finoch _____ faschöls, el mangia insomma paca verdüra.
- c) _____ Martina _____ Sandra van gugent culs skis, dimena sun ellas suvent illa natüra.
- d) _____ duonna Derungs _____ duonna Valär discuorran gugent da cuorsas da velo, ellas sun dimena amaturas dal ciclissem.
- e) Quai nun interessa _____ gial _____ giallina, quai nun interessa ad ingün.
- f) _____ chi's voul bain a giats _____ chi's tils ödiescha, suvent dependa da las experienzas ill'infanzia.
- g) _____ chi s'ingascha per üna chosa e _____ grond cha'l plaschair es, schi's ragiundscha alch.
- h) D'uffant laiva eu dvantar _____ doctressa _____ advocata, tuottas duos professiuns am fascinaivan.

4 p	
-----	--

 Grammatica: 25 p	
---	--

--